

ת"פ 10901/10/17 - מדינת ישראל נגד מחמד אבן חמוד

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 10901-10-17 מדינת ישראל נ' אבן חמוד

בפני כבוד השופטת טל לחיאני שהם
בעניין: מדינת ישראל ע"י ב"כ חומרי עמית, עו"ד

המאשימה

נגד

מחמד אבן חמוד ע"י ב"כ ויקטור אוזן, עו"ד

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע, בהתאם להודאתו, בביצוע עבירת החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי **סעיף (א)+(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973** (להלן: "הפקודה").

2. מעובדות כתב האישום עולה כי בתאריך 30/09/17, בשעה 22:00 או בסמוך לכך, בתחנת הדלק פז בקריית גת, החזיק הנאשם בתוך רכב מסוג טויוטה מ.ר. 1690863 (להלן: "הרכב"), סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 1064 גרם נטו, שלא לצריכתו העצמית, וללא היתר או רישיון.

תסקיר שירות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן מיום 13/11/17 עלה כי הנאשם, בן 22, נשוי ואב לשני ילדים, בגילאים שנה וחצי ו-4 חודשים, מתגורר בפזורה הבדואית, סיים 12 שנות לימוד, ולאחר סיום הלימודים השתלב בעבודות מזדמנות בתחום המסגרות. טרם מעצרו עבד כ-8 חודשים כעוזר מסגר בחברת "טבע תיק".

הנאשם נעדר עבר פלילי, הודה בביצוע העבירה והביע צער וחרטה על ביצועה. לדבריו, ביצע את העבירה מתוך מצוקה כלכלית משמעותית בהיותו אחראי על פרנסת משפחתו, שנגרמה כתוצאה מאיבוד מקום עבודתו. הנאשם תאר כי לאחר שפנה לאדם אמיד בבקשה לסייע, הוצע לו להעביר את חבילת הסמים אשר נתפסה בתמורה ל-1,000 ₪.

הנאשם תאר כי פעל בהיעדר שיקול דעת, התנתק מהשלכות ותוצאות מעשיו וחשב רק על פרנסת משפחתו. כמו כן, שיתף במחירים שמשלם ועל הפגיעה בסובבים אותו, טען כי הפיק לקחים, ומשוכנע כי לא יחזור על מעשיו. עוד הביע נכונות להשתלב בטיפול לצורך קבלת כלים שיסייעו לו להתמודד עם מצבי לחץ, טען כי שמח על כך שנעצר

לפני שהצליח להעביר את הסמים, ומבין את השלכות מעשיו ומשמעותם.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם השתדל לנהל אורח חיים נורמטיבי טרם מעורבותו הנוכחית בפלילים, גילה יכולת טובה להסתגלות ולהתמדה במסגרות שונות, ולא עלה רושם מדפוסים עבריינים מופנמים.

לאור המפורט התרשם שירות המבחן כי השתלבות הנאשם בהליך טיפולי תסייע לו לרכוש כלים להתמודדות מקדמת ותתרום לשיקומו, ועל כן הומלץ על דחיית הדין למשך 4 חודשים.

מתסקיר שירות המבחן מיום 26/03/18 עלה כי הנאשם החל לעבוד במפעל "עוף עוז" תחת פיקוחו של דודו, אצלו מצוי בתנאי מעצר בית.

ביום 26/12/18 השתלב הנאשם בקבוצה טיפולית בשירות המבחן, הגיע לכל המפגשים בזמן, בתחילה מיעט לשתף, היה חשדן והססן, אך בהמשך נראה כי מביע אמון בחברי הקבוצה, מרגיש נוח ובטוח ומשתדל להשתתף, וניכר כי מתאמץ להשתלב בקבוצה למרות קשיי שפה וביטחון עצמי נמוך, ומחויב להליך הטיפול.

שירות המבחן ציין כי בשל מצבה הכלכלי של המשפחה בזמן מעצר הבית של הנאשם הופנה הנאשם ללשכת הרווחה, שם נפתח תיק והמשפחה קיבלה סיוע ראשוני, וכן כי האישור לצאת לעבוד הקל בהפחתת הלחצים בהם היה הנאשם נתון.

לאור כל המפורט, המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן למשך שנה אשר במהלכו ימשיך הנאשם השתתפותו בקבוצה טיפולית, וכן על הטלת של"צ למשך 200 שעות ומאסר מותנה.

טיעוני הצדדים לעונש

4. ב"כ המאשימה עתר למתחם ענישה הנע בין 8-18 חודשי מאסר בפועל, אשר בתוכו עתר להטיל על הנאשם ענישה ברף הבינוני - נמוך. כמו כן, עתר להטלת מאסרים מותנים, התחייבות, קנס כספי גבוה, ופסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי.

בטיעונו הפנה לחומרת העבירה, לכמות הסם, למדיניות הענישה הנוהגת, לצורך בהרתעת הרבים והיחיד בעבירות מסוג זה, לשיקול הגמול, ולצורך בפגיעה בשרשרת הפצת הסם, וכן לעובדה כי הנאשם ביצע עבירה זו מטעמים כלכליים ועל כן מובן כי ביקש להתפרנס מביצוע העבירה. עם זאת, ציין לקולא את הודאת הנאשם, העובדה כי נעדר עבר פלילי, ואת המלצת שירות המבחן.

עוד עתר ב"כ המאשימה לחילוט הרכב והכסף אשר נתפס, וטען כי אין מחלוקת בין הצדדים כי הנאשם הוא אשר

מחזיק בפועל ברכב, כי הרכב שימש לביצוע העבירה, וכן כי קיימת חזקה לפיה בהחזקת כמות כזו של סם קיימת כוונת רווח אשר מובילה לחילוט הכסף.

ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה לתמיכה בעתירתו לעניין מתחם הענישה, חילוט הרכב וחילוט הכסף.

5. ב"כ הנאשם עתר לאמץ המלצת שירות המבחן, וטען כי הרף הגבוה של מתחם הענישה במקרה זה צריך להיות מספר נמוך של חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות.

בטיעונו הפנה להודאת הנאשם ולחרטה אשר הביע, לחסכון בזמן שיפוטי, ולתובנה לעניין חומרת מעשיו. כמו כן, הפנה לכך שהנאשם היה עצור בגין ביצוע עבירה זו במשך שבועיים ושהה תחת תנאים מגבילים, אשר לא הפר ואשר הוקלו עם הזמן, וזאת במשך כ- 7 חודשים.

עוד הפנה ב"כ הנאשם לנסיבות חייו המורכבות של הנאשם ולקשיים הכלכליים, ולכך שעבר כברת דרך טיפולית ושיתף פעולה עם שירות המבחן.

ב"כ הנאשם טען כי תיאור התנהלות הנאשם, כעולה מהתסקיר המשלים, מעיד על כך שמדובר במעידה ראשונה, אשר הנאשם מבין כי צריך לתת עליה את הדין, וממנה הפיק לקחים. עוד טען כי הנאשם נתרם מההליך הטיפולי, וכי יש לתת את הדעת לכך שהנאשם הוא המפרנס העיקרי, אשר מבין אף יותר כיום את אחריותו כלפי משפחתו לאחר לידת בנו השני, באופן שמוביל להקטנת הסיכון, עד כדי העלמתו, שישוב להסתבך בפלילים.

ב"כ הנאשם טען כי אין לשלול רישונו של הנאשם, וזאת מאחר והמדינה לא עתרה בעת שחרורו לעניין זה, כפי שנעשה בתיקים אחרים, והנאשם עושה בפועל גם כיום שימוש ברכבו.

ב"כ הנאשם הגיש מסמך ממעסיקו של הנאשם (נ1), וטען כי חלק מהפסיקה אליה הפנה ב"כ המאשימה עוסקת בנאשמים בעלי עבר פלילי ולכן אין להקיש ממנה לעניין תיק זה.

לעניין חילוט הכסף טען ב"כ הנאשם כי לא הוכח שהנאשם קשר קשר להעביר את הסם לאחר או לקבל תמורתו כסף. כמו כן, לעניין חילוט הרכב טען כי שווי הרכב איננו גבוה אך הוא הכרחי להתניידות הנאשם ומשפחתו בשל מקום מגוריו, וכי ניתן לאזן אי חילוט הרכב עם הטלת קנס משמעותי יותר.

6. במועד הטיעונים לעונש טען הנאשם כי עשה טעות אשר פגעה במשפחתו, וכי כיום פניו לדרך נכונה הכוללת עבודה ופרנסת משפחתו בכבוד.

קביעת מתחם העונש ההולם

7. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם נעשית בהתאם לעקרון המנחה בענישה - קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו.
- לשם קביעת מתחם העונש ההולם, בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.
8. כתב האיטום מתאר **אירוע אחד** ומכאן שיש לקבוע בגינו מתחם עונש הולם אחד.
9. **הערך החברתי אשר נפגע** הוא ההגנה על שלום הציבור, בריאותו ובטחונו מפני הנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים כתוצאה משימוש בסמים.
10. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה בערך המוגן היא ברף הבינוני - נמוך בשים לב לכמות הסם וסוגו.
11. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב כמפורט להלן:
- א. ברע"פ **322/15 חן ג'אנח נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 22/01/15)**, דחה בית המשפט את הבקשה למתן רשות ערעור. בית משפט השלום קבע כי מתחם הענישה בגין עבירת החזקת סם מסוג חשיש שלא לצריכה עצמית במשקל של כ-407 גרם, הוא בין 7-18 חודשי מאסר.
- ב. ברע"פ **1830/16 סאלם רקיבי נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 24/12/15)**, דחה בית המשפט את הבקשה למתן רשות ערעור. בגין עבירת החזקת סם מסוג חשיש שלא לצריכה עצמית במשקל של 2.3 קילו, קבע בית משפט השלום מתחם ענישה הנע בין 6 חודשי מאסר בפועל ל-15 חודשי מאסר, והטיל על הנאשם, בין היתר, 8 חודשי מאסר בפועל, וזאת על אף המלצת שירות המבחן להסתפק במאסר מותנה. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם.
- ג. בת"פ **33125-01-14 מדינת ישראל נ' אלהאדי (ניתן ביום 27/04/15)** קבע בית המשפט כי מתחם הענישה בגין עבירת החזקת סמים מסוג חשיש, שלא לצריכה עצמית, במשקל של כ-200 גרם, הוא בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם, בין היתר, 9 חודשי מאסר בפועל.
- ד. בת"פ **54653-07-12 מדינת ישראל נ' נאביאן (ניתן ביום 24/02/14)** קבע בית המשפט כי מתחם הענישה בגין עבירת החזקת סמים מסוג חשיש, שלא לצריכה עצמית, במשקל של כ-500 גרם נטו, הוא בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל.

ה. ברע"פ 2590/10 שגיא נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 08/04/10), אישר בית המשפט העליון את פסק דינו של בית המשפט המחוזי, אשר דחה ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בטבריה שהטיל על הנאשם, בגין עבירת החזקת סמים מסוכנים מסוג קנבוס שלא לצריכה עצמית במשקל כולל של כ-270 גרם ובהחזקת כלים להכנת סם או לצריכתו, 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות.

12. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק) יש לתת את הדעת להיות הנאשם המבצע העיקרי של העבירה ולסיבות לביצוע העבירה- קשיים כלכליים משמעותיים.

13. בהתאם לתיקון 113 לחוק (סעיף 40 יג) מצאתי כי מתחם העונש ההולם הוא בין 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות לבין 16 חודשי מאסר בפועל.

14. כידוע, סעיף 40ד(א) לחוק קובע כי אם מצא בית המשפט שהנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם - רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו.

במקרה דנן, על אף המלצת שירות המבחן, לא שוכנעתי כי קיימים שיקולים המצדיקים סטייה מהמתחם לקולא בשל שיקולי שיקום, אלא כי יש להתחשב בשיקולים אלה בקביעת העונש המתאים לנאשם במתחם הענישה.

הנאשם אומנם השתלב בקבוצה טיפולית והוא נעדר עבר פלילי, אך לאור אופי העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת שוכנעתי כי אין מקום לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם.

גזירת העונש המתאים לנאשם

15. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא).

במסגרת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה יש לתת את הדעת לנטילת האחריות מצד הנאשם על מעשיו, ולמאמציו לחזור למוטב אשר באו לידי ביטוי בהשתלבות בקבוצה טיפולית ושיתוף פעולה במסגרתה, ואף הובילו להמלצת שירות המבחן, כמפורט לעיל. כמו כן, יש לתת את הדעת לפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם, כאשר הנאשם הוא המפרנס היחיד בבית, אשר לו פעוט ותינוק.

עוד יש לתת את הדעת לנסיבות חייו של הנאשם אשר הייתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה. כמפורט לעיל, מתסקיר שירות המבחן ומטיעוני ב"כ הנאשם עולה כי הנאשם יתום מאב מגיל שנתיים, עם כל המשתמע מכך, מסייע ותומך באמו ובאחיותיו.

נוסף על המפורט יש לתת את הדעת אף לכך שהנאשם נעדר עבר פלילי.

16. לפיכך, אני סבורה כי יש להטיל על הנאשם ענישה ברף התחתון של המתחם.

17. באשר לעונש הפסילה - מחד גיסא, בשלילת רישיונו של הנאשם יש כדי להוות ענישה מוחשית ומרתיעה, אשר אף הולמת את העובדה כי הסמים נתפסו ברכבו של הנאשם אך מאידך גיסא, נראה כי לאור מקום מגורי הנאשם, אפשרות הנהיגה ברכב לא מהווה מותרות, אלא אמצעי בסיסי לניהול אורח חיים תקין. זאת ועוד, עסקינן בנאשם נעדר עבר פלילי, שהשתלב בהליך טיפול ועל כן שוכנעתי כי ניתן להסתפק בפסילה מותנית בלבד בזו הפעם.

18. באשר לעונש הקנס - מחד גיסא עסקינן בעבירות המבוצעות לצורך הפקת רווח כלכלי ועל כן יש בענישה כלכלית משום עונש ההולם את ביצוע העבירה. מאידך גיסא, בהתאם להוראת המחוקק, לאור מצבו הכלכלי החריג של הנאשם כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן ובשים לב ללקיחת האחריות של הנאשם על מעשיו והשתתפותו בהליך טיפול, שוכנעתי כי ניתן להסתפק בקנס לא משמעותי בלבד.

סוגיית החילוט -

19. בכתב האישום המקורי התבקשה הכרזת הנאשם כ"סוחר סמים" והתבקש חילוט הרכב. בכתב האישום המתוקן אשר הוגש ביום 24/04/18, טרם מועד הטיעונים לעונש, התבקש אף חילוט סכום של ₪ 1,054 אשר נתפס במעמד תפיסת הסמים.

20. חילוט הרכב -

סעיף 36א(א)(1) לפקודה קובע, בין היתר, כי משהורשע אדם בעבירה של עסקת סמים, על בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, להורות על חילוט רכוש ששימש אמצעי לביצוע העבירה.

אין חולק כי העבירה עליה נותן הנאשם את הדין הינה עבירה מסוג "עסקת סמים" העונה על דרישת החוק.

עוד אין חולק כי על אף רישום הרכב על שמו של אחר, הנאשם הוא הבעלים בפועל של הרכב.

בעניין זה, ב"כ המאשימה הצהיר כי פנה לבעלים הרשום של הרכב, מר מחמוד אלגרבי על מנת ליידעו כי ככל שיש לו דרישה לעניין הרכב התפוס עליו להתייצב לדיון, וכי זה טען בפניו כי מכר את הרכב לנאשם וכי אין לו כל דרישה בנוגע לרכב ואין בכונתו להתייצב.

לא מצאתי כי במקרה דנן, קיימים נימוקים מיוחדים שיש בהם כדי לחרוג מהכלל שנקבע בחוק ולפיו רכוש ששימש

לביצוע העבירה אחת דינו לחילוט.

העובדה כי הרכב משמש את הנאשם ובני משפחתו להתניידות באזור בו הוא מתגורר, בהעדר תחבורה ציבורית, אין בה כדי להוות נימוק מיוחד. גם לקיחת האחריות מצד הנאשם אין בה כדי להוות נימוק מיוחד לחרוג מהכלל שקבע המחוקק.

21. **סעיף 36א(ג) לפקודה קובע כי: "לא יצווה בית משפט על חילוט כאמור בסעיף זה אלא לאחר שנתן לנידון וכן אם הם ידועים לבעל הרכוש, למי שהרכוש נמצא בחזקתו או בשליטתו ולמי שטוען לזכות ברכוש (להלן - הטוען לזכות ברכוש), הזדמנות להשמיע את טענותיהם".**

לאור הצהרת ב"כ המאשימה לעניין הבעלים הרשום של הרכב, ומאחר ולא עלתה כל טענה מצד ב"כ הנאשם לעניין זה, שוכנעתי כי לא קיימת מניעה מכוח סעיף זה להורות על חילוט הרכב.

22. משכך, שוכנעתי כי במקרה דנן יש להורות על חילוט הרכב.

23. **חילוט הכספים-**

סעיף 36א(ב) לפקודה קובע כי: "בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה של עסקת סמים והוכח לו כי הנידון הפיק רווח מעבירה של עסקת סמים או שהיה אמור להפיק רווח מעבירה כאמור, יקבע בהכרעת הדין, על פי בקשת תובע, שהנידון הוא סוחר סמים ומשעשה כן - יצווה בגזר הדין, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט".

24. **סעיף 36א(ב) לפקודה קובע כאמור כיבקשה לחילוט יש להעלות טרם הכרעת הדין בעניינו של הנאשם.**

עם זאת, ברע"פ 7819/15 סלור נגד מדינת ישראל (22/05/16) נקבע כי יש מקרים בהם ניתן לעשות שימוש בכלל "הבטלות היחסית" לעניין זה וכיוון שלא נגרם עיוות דין לנאשם, החלטת בית המשפט להורות על חילוט, הגם שנעשתה לאחר הכרעת הדין, עומדת בעינה.

במקרה שלפני, הודעה על כוונת המאשימה נרשמה כאמור כדין בכתב האישום, והנאשם לא הופתע מבקשת המאשימה. זאת ועוד, ניתנה לנאשם הזדמנות לשטוח טענותיו בפני בית המשפט והתקיים דיון לגופו של עניין, כך שבפועל לא נגרם עיוות דין לנאשם וניתן לבחון הבקשה לגופה הגם שבחינתה לא נעשתה במועד הקבוע בחוק.

25. בהתאם להוראת **סעיף 36א(ב) לפקודה**, על בית המשפט להשתכנע כי התקיימו 2 תנאים

מצטברים-

א. שהנאשם ביצע עבירה שעניינה "עסקת סמים".

ב. שהתקיימה הפקת רווח או כוונה להפיק רווח.

במקרה שלפני, ברי כאמור כי הנאשם עומד בתנאי הראשון לאור הרשעתו בעבירת החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית שהיא "עבירה של עסקת סמים", אשר בגינה ניתן להורות על חילוט רכוש.

לעניין התנאי השני, מהפסיקה עולה כי כמות סמים רבה הנתפסת אצל נאשם ואופן אחסונו יש בהם כדי להוכיח כי הנאשם היה אמור להפיק רווח מעבירה של עסקת סמים. על מנת להפריך מסקנה טבעית זו, הנובעת מנסיבות ביצוע העבירה, צריך הנאשם לספק הסברים אשר יוכלו להקהות את עוקצן של העובדות.

[ראו דנ"פ 10402/07 מטיס נגד מדינת ישראל (29/01/08)]

26. במקרה זה, מעבר לטענה בעלמא במעמד הטיעון לעונש, הנאשם לא סתר החזקה כי כמות כה גדולה של סם נועדה לשם הפקת רווח. מה גם, שאין מחלוקת כי הנאשם איננו עושה שימוש בסם.

27. לאור המתואר, שוכנעתי כי במקרה דנן יש להורות על חילוט הכספים שנתפסו.

28. סוף דבר אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות מהם תנוכה תקופת מעצרו.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו 21/08/18 בשעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות בבאר שבע.

הנאשם יעמוד בכל התנאים שיקבעו על ידי הממונה, שאם לא כן ירצה יתרת המאסר מאחורי סורג ובריח.

במידת הצורך, ימסור הנאשם בדיקות שתן לגילוי סמים.

2. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום שלא יעבור שוב עבירת פשע לפי פקודת המסים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג - 1973.

3. 12 חודשי פסילה על תנאי באם יעבור תוך 3 שנים מהיום עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג - 1973.

4. הנאשם ישלם קנס בסך 1000 ש"ח או 10 ימי מאסר תמורת הקנס.

הקנס יקוזז מכספי ההפקדה בתיק מ"ת 10908-10-17. היתרה תושב לידי בא כוח הנאשם.

5. הנאשם יחתום על התחייבות על סך 3,000 ש"ח שלא יעבור תוך שלש שנים מהיום שוב עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג - 1973.

ההתחייבות תחתם עוד היום. לא תחתם ייאסר הנאשם לשבעה ימים.

6. מעמידה הנאשם בהסכמתו תחת פקוח שרות המבחן למשך 12 חודשים.

בית המשפט מבהיר לנאשם סמכותו להפקיע צו המבחן.

הכסף והרכב שדבר חילוטם התבקש בכתב האישום, יחולטו.

מזכירות תעביר גזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, 04 יוני 2018, בנוכחות הצדדים.